

U 34/2026 rd

Statsrådets skrivelse till riksdagen om förslaget till rådets förordning om ändring av förordning (EU) 2021/2283 om öppnande och förvaltning av autonoma unionstullkvoter för vissa jordbruks- och industriprodukter (*autonoma unionstullkvoter, jordbruks- och industriprodukter*)

I enlighet med 96 § 2 mom. i grundlagen översänds till riksdagen Europeiska kommissionens förslag till rådets förordning om ändring av förordning (EU) 2021/2283 om öppnande och förvaltning av autonoma unionstullkvoter för vissa jordbruks- och industriprodukter samt en promemoria om förslaget.

Helsingfors den 28 maj 2026

Finansminister Riikka Purra

Specialsakkunnig Upi Talsi

FÖRSLAG TILL RÅDETS FÖRORDNING OM ÄNDRING AV FÖRORDNING (EU) 2021/2283 OM ÖPPNANDE OCH FÖRVALTNING AV AUTONOMA UNIONSTULLKVOTER FÖR VISSA JORDBRUKS- OCH INDUSTRIPRODUKTER**1 Bakgrund**

Den 27 april 2026 lade Europeiska kommissionen fram ett förslag till rådets förordning om ändring av förordning (EU) 2021/2283 om öppnande och förvaltning av autonoma unionstullkvoter för vissa jordbruks- och industriprodukter (COM(2026) 177 final). Förslaget översänds i enlighet med 96 § 2 mom. i grundlagen till riksdagen så att riksdagen kan ta ställning till det, eftersom det är fråga om ett ärende som hör till Europeiska unionens behörighet och om vilket det annars med stöd av 81 § i grundlagen skulle bestämmas genom lag, eftersom det är ett skatteärende.

2 Förslagets syfte

Autonoma tullkvoter behövs för vissa produkter när produktionen av dessa produkter i unionen är otillräcklig för att tillgodose behoven hos användarindustrin. Enligt förslaget bör kvoter öppnas med nolltullsats eller med nedsatta tullsats. Förordning (EU) 2021/2283 uppdateras en gång i halvåret. De ändringar som föreslås ska tillämpas från och med den 1 juli 2026.

3 Förslagets huvudsakliga innehåll

Syftet är att öppna kvoter med nolltullsats eller med nedsatta tullsats för lämpliga volymer, utan att detta stör marknaderna för dessa produkter. Den 20 december 2021 antog Europeiska unionens råd förordning (EU) 2021/2283 så att unionens efterfrågan på de berörda produkterna i unionen skulle kunna tillgodoses på så gynnsamma villkor som möjligt. De föreslagna åtgärderna ska genomföras inom ramen för den integrerade tulltaxan i Europeiska unionen (Taric) och tillämpas av medlemsstaternas tullmyndigheter. Kvoterna ska tilldelas i kronologisk ordning enligt datumen då tulldeklarationerna godtagits.

Mellan den 13 november 2025 och den 23 januari 2026 granskade kommissionen med hjälp av gruppen för tulltaxefrågor av ekonomisk art (Economic Tariff-Questions Group) alla framställningar från medlemsstaterna om autonoma tullkvoter. Gruppen för tulltaxefrågor av ekonomisk art består av delegationer från alla medlemsstater samt Turkiet. Medlemsstaterna har för sin del samrått med berörda industrisektorer, organisationer, handeln och andra berörda parter. Gruppen behandlade ansökningar om autonoma tullbefrielser och tullkvoter som ska börja gälla den 1 juli 2026. Under denna omgång inlämnades fem ansökningar om nya tullkvoter och fyra framställningar om ändring av gällande tullkvoter.

Till följd av denna granskning anser kommissionen att det är motiverat att öppna autonoma tullkvoter för fyra produkter som för närvarande inte förtecknas i bilagan till rådets förordning (EU) 2021/2283. För tre andra produkter har det blivit nödvändigt att antingen ändra varubeskrivningen eller öka den ursprungliga kvotvolymen. Två produkter för vilka en tullkvot inte längre ligger i unionens ekonomiska intresse bör utgå. Av tydlighetsskäl vore det lämpligt att offentliggöra en konsoliderad version av bilagan till rådets förordning (EU) 2021/2283 som ersätter den tidigare bilagan i dess helhet.

Under denna omgång lämnade Finland inte in några egna ansökningar och Finland motsatte sig inte de ansökningar som andra lämnade in.

Det mest omdiskuterade ärendet under mötesomgången var evalueringen av arrangemanget. Evalueringen av arrangemanget för tullbefrielser och autonoma tariffkvoter har framskridit långsamt. Slutrapporten förväntas bli klar i februari. Medlemsstaterna vill ha en mer aktiv roll i utarbetandet av de nya reglerna.

Enligt förslaget träder förordningen i kraft dagen efter det att den har offentliggjorts i Europeiska unionens offentliga tidning. Förordningen ska tillämpas från och med den 1 juli 2026.

4 Förslagets rättsliga grund och förhållande till proportionalitets- och subsidiaritetsprincipen

Den föreslagna förordningen baserar sig på artikel 31 i fördraget om Europeiska unionen enligt vilken rådet på kommissionens förslag fastställer den gemensamma tulltaxans tullar. Detta betyder även ändring av tullar och tullbefrielser. En rådsförordning är därför det lämpliga instrumentet. Förordningen ska antas av rådet med kvalificerad majoritet.

Förslaget avser ett område där unionen har exklusiv befogenhet. Subsidiaritetsprincipen är därför inte tillämplig. Statsrådet anser att förslaget är förenligt med proportionalitetsprincipen eftersom åtgärderna motsvarar de mål med vilka man försöker förenkla förfarandena för aktörer inom utrikeshandeln. I enlighet med artikel 5.4 i fördraget om Europeiska unionen ska förordningen inte gå utöver vad som är nödvändigt för att nå de uppställda målen. Åtgärderna är också i linje med kommissionens meddelande om autonoma tullbefrielser och tullkvoter (EUT C 363, 13.12.2011, s. 6).

5 Förslagets konsekvenser

Kommissionen har inte gjort någon konsekvensbedömning, eftersom kommissionen anser att de föreslagna ändringarna av förteckningen över produkter som omfattas av autonoma tullkvoter inte förväntas få några betydande konsekvenser.

Förslaget har inga ekonomiska konsekvenser för utgifterna, men det har ekonomiska konsekvenser för inkomsterna.

Bilagan innehåller fyra nya produkter. De icke uttagna tullar som motsvara respektive tullkvot beräknas på grundval av den ansökande medlemsstatens prognoser för 2026. Inverkan på uppbörden av tullar uppskattas uppgå till 7,1 miljoner euro per år. Den totala negativa inverkan på traditionella egna medlen i budgeten uppgår till 5,4 miljoner euro per år (75 procent av det totala beloppet). Medlemsstaterna får behålla 25 procent av tullarna i uppbördsprovision. Effekterna för Finlands del beror på hur stora mängder av varan i fråga Finland importerar till unionen.

6 Förslagets förhållande till grundlagen och till de grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna

Statsrådet anser inte att förslaget står i strid med Finlands grundlag och inte heller mot de grundläggande fri- och rättigheter och mänskliga rättigheter som är bindande för Finland.

7 Ålands behörighet

Ärendet omfattas inte av landskapet Ålands lagstiftningsbehörighet.

8 Behandling av förslaget i Europeiska unionens institutioner och de övriga medlemsstaternas ståndpunkter

Europeiska unionens råd började behandla ärendet den 6 maj 2026. Målet är att rådet ska anta förslaget i juni 2026.

9 Nationell behandling av förslaget

Ärendet har beretts vid finansministeriet i samarbete med Tullen och samordnats i ett skriftligt förfarande i sektion EU5 (tulltekniska frågor) som avslutade den 8 maj 2026.

10 Statsrådets ståndpunkt

Statsrådet anser att förslaget kan antas.